

Kako poteka zdravljenje raka želodca?

Zdravljenje je prilagojeno stadiju bolezni, splošnemu zdravstvenemu stanju in legi tumorja. Lahko je **lokalno** (operacija, obsevanje) ali **sistemsko** (kemoterapija, tarčna zdravila, imunoterapija).

- **Kirurško zdravljenje:** Odstranijo tumor in del ali celoten želodec, po potrebi tudi bezgavke in sosednje organe. Cilj je odstraniti ves rak in ohraniti zdravo tkivo.
- **Sistemska terapija:** Zdravila, ki se dajejo v žilo ali se zaužijejo v obliki tablet in delujejo po celem telesu.
 - **Kemoterapija:** Zdravila po celem telesu uničujejo rakave celice, uporabljajo se pred ali po operaciji v ciklih zdravljenja in počitka. Pogosti neželeni učinki so utrujenost, slabost, bruhanje, izpadanje las, spremembe apetita, spremembe v krvni sliki ter prebavne težave, večinoma pa jih je mogoče obvladovati z zdravili in podpora.
 - **Tarčna terapija:** Cilja na posebne molekule raka, upočasni rast tumorja in manj vpliva na zdrave celice. Lahko se uporablja samostojno ali v kombinaciji z drugimi zdravili.
 - **Imunoterapija:** Spodbuja imunski sistem, da prepozna in uniči rakave celice, ki se sicer skrivajo pred obrambo telesa.
- **Obsevanje (radioterapija):** Obsevanje uniči rakave celice in zmanjša tumor. Pogosto poteka pred ali po operaciji. Z obsevanjem lajšajo simptome pri neoperabilnih rakih.

Zgodnje odkrivanje, pravočasno zdravljenje in podpora med boleznijo so ključni za boljšo kakovost življenja. Redni pregledi, zdrav življenjski slog in dostop do strokovne in čustvene podpore pomagajo bolnikom in svojcem pri soočanju z izzivi bolezni.

Skupaj smo v tem!

Združenje EuropaColon Slovenija že več kot 18 let povezuje bolnike z raki prebavil, njihove bližnje in strokovnjake. Nudi podporo, informacije in povezovanje skozi različne programe:

- strokovno svetovanje: psihosocialno (klinični psiholog), prehransko (klinični dietetik) in zdravstveno (zdravniki specialisti),
- podporna skupina za mlade bolnike do 55 let,
- programi za svojce in bližnje,
- izobraževanja o celostnem zdravljenju in življenju z boleznijo,
- glasilo Koloskop in druge publikacije,
- svetovanje in pomoč prostovoljcev.

Rak želodca

EUROPACOLON.SI

EuropaColon
Slovenija

**Združenje
EuropaColon Slovenija**
Einspielerjeva 6
1000 Ljubljana

W europacolon.si
E zdruzenje@europacolon.si
T 041 349 136

Pripravo in izdajo knjižice so omogočili

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Projekt sofinancira Ministrstvo za zdravje RS

FUNDACIJA ZA
PROMOTIVANJE
HUMANITARNIH
ORGANIZACIJ
V REPUBLIKI
SLOVENIJI

DIGESTIVE CANCERS
EUROPE

IZDALO IN ZALOŽILO
Združenje EuropaColon
Slovenija,
2025 (1. izdaja)

BESEDILO
prof. dr. Janja Ocvirik, dr. med.
izr. prof. dr. Martina Reberšek, dr. med.
izr. prof. dr. Tanja Mesti, dr. med.
Onkološki inštitut Ljubljana

OBLIKOVANJE
Teja Ideja,
Špela Razpotnik

TISK
Tiskarna Atlantik d.o.o.

NAKLADA
3.000 izvodov

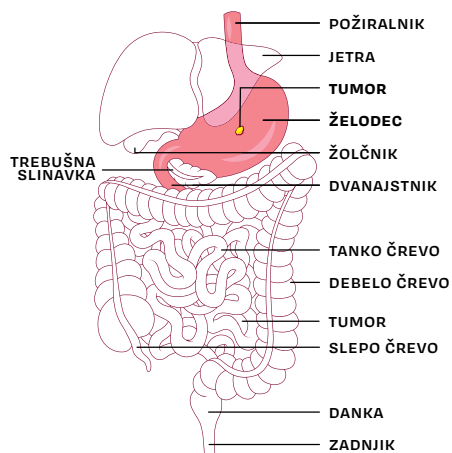
EuropaColon
Slovenija

Kaj je rak želodca?

Rak želodca nastane, ko se celice v steni želodca začnejo nenadzorovano razraščati. Najpogostejše se začne v notranji sluznici želodca, nato pa lahko prodre v globlje plasti stene in se razširi v sosednje organe. Rakave celice se lahko odcepijo od primarnega tumorja ter po krvi ali limfnem sistemu potujejo v druge organe, kjer tvorijo zasevke (metastaze).

Bolezen se pogostejše pojavlja pri starejših, pri moških približno dvakrat pogostejše kot pri ženskah. Vsako leto v Evropi zboli okoli 136.000 ljudi, v Sloveniji pa približno 450.

Najpogostejše vrste raka želodca:

- **Adenokarcinom:** 90–95 % vseh rakov želodca, nastane iz celic, ki obdajajo notranjost želodca.
- **Limfom:** Rak imunskega sistema, ki se lahko razvije tudi v želodčni steni.
- **GIST (gastrointestinalni stromalni tumor):** Redka vrsta raka, ki nastane iz posebnih celic v mišični plasti želodca.

Kaj povečuje tveganje?

Vzrok za rak želodca ni povsem jasen, vendar tveganje povečujejo **dolgotrajna okužba z bakterijo Helicobacter pylori**, **družinska obremenjenost**, **gastroezofagealna refluksna bolezen (GERB)**, **kajenje**, **debelost** ter pogosto uživanje **močno slane** ali **predelane hrane**, bogate z mesom in suhomesnatimi izdelki.

Okužbo z bakterijo H. pylori je mogoče odkriti s preprostimi testi, zdravljenje z antibiotiki pa lahko pomembno izboljša zdravje in počutje posameznika, ki ima želodčne težave zaradi okužbe. Ozdravitev okužbe dolgoročno zmanjša tveganje za nastanek raka želodca do 89 %. Smiselno je testiranje pri ljudeh s prebavnimi težavami, družinsko obremenjenostjo ali drugimi dejavniki tveganja, saj pravočasno zdravljenje preprečuje dolgotrajne poškodbe želodčne sluznice in zmanjšuje možnost resnih zapletov.

Simptomi raka želodca

Zgodnja oblika pogosto ne povzroča jasnih simptomov. Ko tumor raste, se lahko pojavijo naslednji znaki bolezni:

- nelagodje v predelu žličke,
- težave pri požiranju ali zatikanje hrane,
- občutek sitosti in napihnjenosti že po manjšem obroku,
- bolečina, slabost in bruhanje,
- nepojasnjena izguba telesne teže,
- črno blato,
- občutek utrujenosti zaradi slabokrvnosti.

Če simptomi trajajo dalj časa, se obrnite na zdravnika, ki bo po pregledu odločil o nadaljnjih preiskavah.

Kako se postavi diagnoza raka želodca?

Osrednja preiskava za odkrivanje raka želodca je **gastro-skopija**, pri kateri zdravnik s posebno cevko pregleda notranjost želodca in po potrebi odvzame vzorce tkiva za histološko analizo.

Med druge diagnostične postopke sodijo še **rentgenska kontrastna preiskava**, **testiranje na bakterijo Helicobacter pylori** ter **merjenje pepsinogena v krvi**, ki lahko kaže na kronični atrofični gastritis in povečano tveganje za raka. Za natančnejšo oceno bolezni in njene razširjenosti se uporabljajo **slikovne preiskave**, kot so CT, ultrazvok, endoskopski ultrazvok, včasih tudi laparoskopija, ter **krvne preiskave tumorskih markerjev** (npr. CEA, CA 19-9).

Zgodnje odkrivanje bolezni bistveno poveča možnosti za uspešno zdravljenje.

Pomembna vprašanja, ki jih lahko zastavite zdravniku:

Bolnikom pomaga, če si vprašanja pripravijo vnaprej in na pregled vzamejo bližnjo osebo za dodatno podporo.

- Kakšno vrsto raka imam in kje točno se nahaja?
- V katerem stadiju je rak? Se je razširil?
- Katere preiskave bom opravil/a in katere možnosti zdravljenja pridejo v poštev?
- Ali bo zdravljenje vključevalo več načinov? Katere?
- Kdaj lahko pričakujem stranske učinke in kako jih boste obvladali?
- Kaj, če ne bom dobro prenašal/a zdravljenja?
- Kakšna je moja prognoza?
- Kam se lahko obrnem po dodatne informacije ali podporo?